

Καθώς δεν μπορεί να νοηθεί κοινωνία χωρίς οργάνωση και ιεραρχία, καθίσταται πρόδηλη η σημασία και η αναγκαιότητα της πολιτικής της συγκρότησης, η οποία με μια λέξη ονομάζεται πολίτευμα, που περιλαμβάνει τον τρόπο και τους φορείς της διοίκησής της.

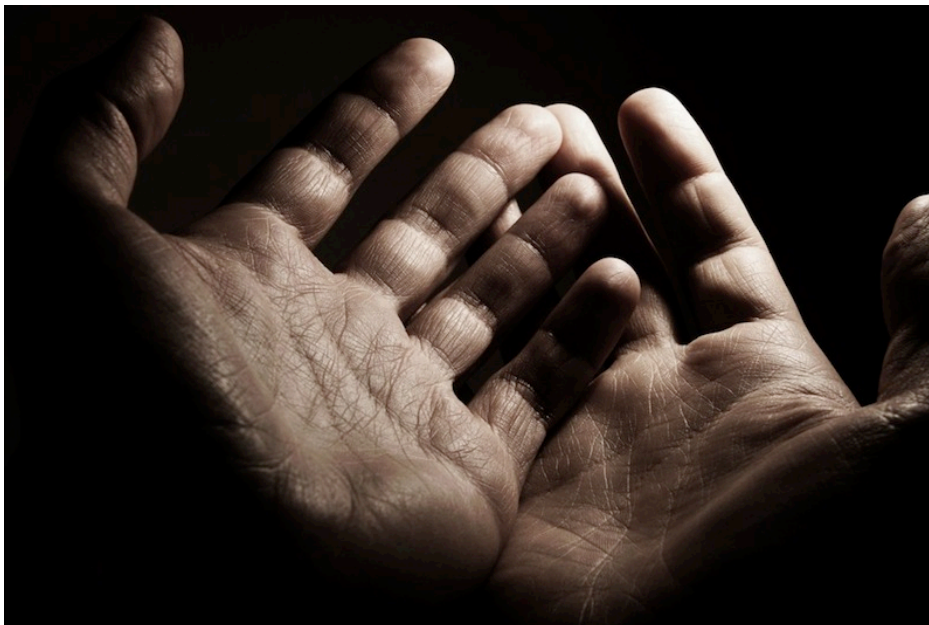
Κοινωνία χωρίς αρχές και εξουσία, χωρίς δομή και κανόνες, δεν υπήρξε, ούτε θα υπάρξει ποτέ, και στη γη και στον ουρανό, αφού και στον Παράδεισο υπήρχε νόμος και “εξουσία”.

Όσοι, μάλιστα, οραματίζονται μια κοινωνία αναρχίας, με το πολιτικό περιεχόμενο του όρου, κινούνται στα όρια της ανεδαφικότητας και της ουτοπίας.

Γιατί, όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος «Πρέπει να υπάρχουν οι άρχοντες, για να μην τρώμε ο ένας τον άλλο σαν τα ψάρια» (PG 54, 596), παρομοιάζοντας την τέχνη του πολιτικού άρχοντα με την τέχνη του ηνίοχου και του κυβερνήτη του πλοίου» (PG 55, 491).

Καθώς δεν μπορεί να νοηθεί κοινωνία χωρίς οργάνωση και ιεραρχία, καθίσταται πρόδηλη η σημασία και η αναγκαιότητα της πολιτικής της συγκρότησης, η οποία με μια λέξη ονομάζεται πολίτευμα, που περιλαμβάνει τον τρόπο και τους φορείς της διοίκησής της.

Κοινωνία χωρίς αρχές και εξουσία, χωρίς δομή και κανόνες, δεν υπήρξε, ούτε θα υπάρξει ποτέ, και στη γη και στον ουρανό, αφού και στον Παράδεισο υπήρχε νόμος και “εξουσία”.



Όσοι, μάλιστα, οραματίζονται μια κοινωνία αναρχίας, με το πολιτικό περιεχόμενο του όρου, κινούνται στα όρια της ανεδαφικότητας και της ουτοπίας.

Το πολίτευμα, οι μορφές και οι διαφοροποιήσεις του και ο ρόλος των πολιτικών

αρχόντων, απασχόλησαν έντονα την αρχαία ελληνική φιλοσοφική σκέψη, η οποία καθόρισε τις μορφές των πολιτευμάτων, που ακόμη και σήμερα ισχύουν.

Ο Αριστοτέλης, όμως, εισήγαγε και μια δική του διάκριση, χωρίζοντας τα πολιτεύματα όχι μόνο σε σχέση με το ποιοί και πόσοι ασκούν την εξουσία, αλλά και σε σχέση με τους σκοπούς που υπηρετούν.

Διέκρινε, λοιπόν, τα πολιτεύματα σε ορθά και σε παρεκκλίσεις τους, θεωρώντας ορθά εκείνα τα πολιτεύματα, στα οποία η εξουσία ασκείται από τους φορείς της με στόχο την εξυπηρέτηση του κοινού συμφέροντος.

Και είναι γεγονός ιστορικά διαπιστωμένο ότι δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες η εξουσία, ακόμα και στα θεωρούμενα δημοκρατικά πολιτεύματα, ασκείται από ανθρώπους, εκλεγμένους μεν από το λαό, μη υπηρετούντας, όμως, το λαό, αλλά τα ίδια συμφέροντα.

Γι' αυτό και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος υποστηρίζει την τολμηρή άποψη, ότι «Είναι προτιμότερο νά μη διοικείται ένας λαός από κανένα, παρά νά διοικείται από έναν κακό ηγέτη» (PG 63, 231), διότι κατά μεν τον Δημοσθένη "τα των αρχόντων και πολιτευομένων αμαρτήματα εις άπαντας αφικνείται", κατά δε τον Μέγα Βασίλειο: "τα των αρχόντων κακά, συμφορά τοις αρχομένοις γίνεται"».

Και η συμφορά γίνεται μεγαλύτερη και απεχθέστερη, όταν οι διαχειριζόμενοι τα κοινά παρουσιάζονται στα λόγια ως σωτήρες της πατρίδας, ενώ στις πράξεις αποδεικνύονται ολετήρες του Λαού.

Πώς διαφορετικά, άραγε, θα μπορούσαν να ονομασθούν εκείνοι οι πολιτικοί, που «σπαταλούν αμέτρητα χρήματα για να κατασκευάσουν πολυτελή έπιπλα, και άλλοι να βάζουν τα ακριβότερα αρώματα και να ευφραίνονται με τη μουσική των οργάνων, αντί να συμπάσχουν και να υποφέρουν για τη συντριβή του λαού», όπως τόσο παραστατικά τους ζωγραφίζει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: (PG 35, 961)

Και ο λαός μας ζει πλέον στη συντριβή! Σταυρώνεται καθημερινά και ματώνει, ανεβαίνει με υπομονή το Γολγοθά του, αναζητώντας ένα Κυρηναίο να άρει το Σταυρό του, πολιτικούς, οι οποίοι, όπως ο Περικλής, «χρημάτων διαφανώς αδωρότατοι γενόμενοι» (Θουκ. Βιβλ. Β, κεφ. 65, 8), θα τολμήσουν να του πουν την αλήθεια και να τον καλέσουν σε πανεθνική συσπείρωση και θα σημάνουν πανελλήνιο συναγερμό για την ανάσταση, δίνοντας οι ίδιοι το παράδειγμα, αντί να τον αποπροσανατολίζουν στρέφομενοι ενίοτε και με την παραμικρή ευκαιρία ενάντια στη μόνη, πλέον, ελπίδα του, την Εκκλησία!

Σε τούτους τους χαλεπούς καιρούς, που ο Λαός μας καλείται σε συνεχείς θυσίες, αξίζει όλοι να θυμούνται και να παραδειγματίζονται από τον Καποδίστρια, ο οποίος, αν και άρρωστος, διακήρυττε ότι «Ουδέποτε θα επιτρέψω στον εαυτόν μου βελτίωση της τροφής, παρά μόνον τότε, όταν θα είμαι βέβαιος ότι δεν υπάρχει ούτε ένα Ελληνόπουλο που να πεινάει...

”, και τόνιζε στη Δ` Εθνοσυνέλευση ότι “εις τας παρούσας περιπτώσεις, όσοι ευρίσκονται εις δημόσια υπουργήματα δεν είναι δυνατόν να λαμβάνουν μισθούς αναλόγους με τον βαθμόν του υψηλού υπουργήματός των και με τας εκδουλεύσεις των, αλλ’ οι μισθοί ούτοι πρέπει να αναλογούν ακριβώς με τα χρηματικά μέσα, τα οποία έχει η κυβέρνησις εις την εξουσίαν της» και τον Ν. Πλαστήρα που, ενώ ήταν πρωθυπουργός, κοιμόταν σε στρατιωτικό κρεβάτι εκστρατείας και όταν πέθανε βρήκαν στην τσέπη του μόνον ένα δολάριο...

Πάντοτε, αλλ’ ιδιαίτερα σήμερα, ο λαός και η πατρίδα μας χρειάζονται πολιτικούς ηγέτες, που «νὰ παραβλέπουν τὰ δικά τους συμφέροντα καὶ νὰ φροντίζουν γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ λαοῦ τους» (Ιω. Χρυσόστομος, ΡG 55, 306).

† Ο ΣΥΡΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΣ Β'

(Περιοδικό “ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ”, τ. 51, 17 Ιαν 2013)